

LIFE
L y n x

Reševanje risa v Dinaridih
in jugovzhodnih Alpah
pred izumrtjem

Poročilo iz prvega srečanja lokalno posvetovalne skupine z območja občin Loški Potok in Loška Dolina

Akcija E1

Promocija doselitve in dolgoročne ohranitve populacije risa prek lokalnih posvetovalnih skupin

Urška Marinko, Aleksandra Majič Skrbinšek, Irena Kavčič in Meta Mavec iz Biotehniške
fakultete Univerze v Ljubljani ter
Matej Bartol iz Zavoda za gozdove Slovenije

14. januar 2019

University of Ljubljana

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE
Slovenia Forest Service

Uporabljene kratice

LPS – Lokalna posvetovalna skupina

LD – Lovska družina

UL BF – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

ZGS – Zavod za gozdove Slovenije

ZRSVN – Zavod RS za varstvo narave

KGZS – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

OŠ – Osnovna šola

CŠOD – Center šolskih in obšolskih dejavnosti

SiDG – Slovenski državni gozdovi d.o.o.

Vsebina

Seznam udeležencev	4
Namen lokalnih posvetovalnih srečanj	5
Dnevni red	5
Vabljeni.....	5
Teme za posvet.....	6
<i>Sodelovanje s šolami</i>	6
<i>Aktivnosti povezane s turizmom</i>	7
<i>Kmetijstvo in ris (velike zveri)</i>	9
<i>Delovanje lokalnih posvetovalnih skupin</i>	9
Vrednotenje uspešnosti srečanja	11
Naslednji koraki in projektni kontakti	12
Zahvala	13
Priloga 1 – PPT predstavitev projekta	14
Priloga 2 – Vabilo na prvo lokalno posvetovalno srečanje	17

Seznam udeležencev

Ime in priimek	Organizacija
Aleš Bambič	LD Loški potok
Bartol Stane	LD Loški potok
Stanko Anzeljc	LD Loški potok, Zavod za gozdove Slovenije
Janez Škrli	LD Babno polje
Bojan Mlakar	LD Babno polje
Mojca Čibej	Zavod za lovstvo in naravovarstvo
Miran Bartol	Zavod za gozdove Slovenije, načrtovalec LN
Pavle Košir	Zavod za gozdove Slovenije, OE Kočevje, KE Travna gora
Tomaž Devjak	ZGS, vodja odseka za gozdnogospodarsko načrtovanje
Gregor Danev	Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana
Ivan Benčina	župan občine Loški potok
Barbara Debeljak	občanka Loški potok
Janez Komidar	župan občine Loška Dolina
Tomaž Troha	Predstavnik vaše skupnosti občine Loški Potok
Olga Braniselj	LD Cerknica
Helena Cimprič	Občinska svetnica Loški Potok
Janko Debeljak	KGZS, vodja ribniško kočevskega območja
Janez Sterle	LD Loški Potok
Andrej Starc	OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok
Blanka Bartol	Turistično društvo Loški Potok
Miha Mlakar	Miha Mlakar, Mlakar Markovec d.o.o.
Matej Bartol	Zavod za gozdove Slovenije
Seth Wilson	Zavod za gozdove Slovenije
Urška Marinko	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Aleksandra Majić Skrbinešek	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Irena Kavčič	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Meta Konec	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Judita Malovrh	Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana

Namen lokalnih posvetovalnih srečanj

Prebivalcem občin Loški Potok in Loška Dolina in predstavnikom organizacij, ki so aktivne na teh območjih (1) predstaviti projekt Reševanje risa v Dinaridih in JV Alpah pred izumrtjem – LIFE Lynx, (2) se posvetovati o izvedbi v projektu načrtovanih aktivnosti in (3) redno obveščati lokalne prebivalce o vseh za lokalno okolje pomembnih temah, ki se tičejo projekta LIFE Lynx ter (4) združevanje zainteresiranih posameznikov, predstavnikov lokalnih skupnosti, združenj in organizacij.

Dnevni red

1. Prihod udeležencev in pozdravni govor župana Loškega Potoka in župana Loške Doline
2. Kratka predstavitev projekta LIFE Lynx - Urška Marinko (UL BF) in Matej Bartol (ZGS)
3. Predstavitev sodelovanja LD Loški Potok pri projektu LIFE Lynx – Stanko Anzeljc (LD Loški Potok, ZGS)
4. Delo v skupinah na izbranih temah za posvet – Aleksandra Majić Skrbinšek, Urška Marinko, Irena Kavčič, Meta Mavec (UL BF) in Matej Bartol (ZGS)

Vabljeni

- Župana, občinski in vaški predstavniki občin
- Lovci iz območja občin
- Predstavniki kmetijskega, gozdarskega in naravovarstvenega vladnega sektorja
- Predstavniki šol in lokalnih turističnih ponudnikov
- Predstavniki župnij in ostalih lokalnih organizacij
- Zainteresirani predstavniki lokalne skupnosti in širše (kontakti pridobljeni na projektnih dogodkih in sestankih)

Teme za posvet

Glede na načrtovane projektne aktivnosti na izbranem območju in prepoznane lokalne potrebe ter priložnosti, so bile predlagane štiri tematike, o katerih smo se z udeleženci posvetovali. Udeleženci so se razdelili v štiri skupine, ki so sodelovale pri vseh predlaganih temah. Ob vsaki temi smo pripravili nekaj vprašanj oz. izhodišč za posvet o temi.

Sodelovanje s šolami

Del projektne aktivnosti pokriva sodelovanje s šolami prek izobraževanja ter vključevanja projektne vsebine v šolske teme. V okviru projekta si želimo izboljšati poznavanje biologije risa med učitelji in učenci ter jih redno informirati o aktualnih spoznanjih, ki jih bomo pridobili tekom projekta. V projektu predvidene aktivnosti so izdelava priročnika o velikih zvereh in njegova predstavitev na seminarju za šolske učitelje ter oblikovanje programa »posvoji žival«, kjer bomo sodelujočim šolam približali aktivnosti povezane z risi z njihovega območja.

Izhodišča za posvet in odgovori

1. *Katere vsebine iz projekta ali teme iz lokalnega okolja bi bile zanimive za šole na vašem območju? Na kakšen način bi to vključili vanje?*
 - Vsebine o tem, kje so se risi včasih nahajali, kjer so bili videni, kje uplenjeni. Kje se zdaj nahajajo živali.
 - Nasveti o tem, kako se vesti v gozdu, teme iz sobivanja z naravo.
 - Sodelovanje s šolami na terenu: obisk šole pri obori, v okolici izpusta in informiranje o aktivnostih doseljenih risov, opazovalnice (zadnja triada OŠ), obisk lovskega doma (vrtec).
 - Aktivnosti o projektu in risih naj bodo predstavljene na športnih ali naravoslovnih dnevih šole, lovskih taborih, kolonijah ali šoli v naravi.
 - Ljubljanske in ostale »urbane« šole povabit na predstavitev aktivnosti iz lokalnega okolja, npr. lovstvo, različni vidiki lokalnega naravovarstva.
 - Poleg priročnika in seminarja za učitelje naravoslovja, ki je predviden v okviru projekta, je treba za učitelje organizirati terenski dan (spremljanje prisotnosti velikih zveri).
 - S sodelovanjem šola oz. učitelj pridobi certifikat oz. točke.
 - Šole je treba informirati in motivirati, da same izvajajo aktivnosti na učnih poteh v okolici.
2. *Ali šola informira lokalno prebivalstvo o aktivnostih, ki jih izvaja? Na kakšen način? O katerih temah najpogosteje?*
 - Šolske lokalne aktivnosti se večinoma dogajajo okoli šole.
 - Informiranje lokalnega prebivalstva prek občinskega glasila Odmevi, šolskega glasila in radia Univox.
 - Lokalni dogodki so pogosto povezani s kulturo in šolo - šola predstavlja neke vrste kulturni dom.
 - Razstave ZGS se predstavijo po lokalnih šolah za lokalne skupnosti.
 - Šole največkrat vozijo v gozd otroke, ko so čistilne akcije, kar je lahko priložnost za informiranje še o čem drugem.

- Javni natečaji za otroke, kjer zmagovalcem, zmagovalni ekipi podarimo doživetje, npr. dnevi z raziskovalci ali lovci na terenu (podnevi, ponoči).
 - Lutkovne predstave in zgodbe o risu (v okviru dramskih krožkov).
3. *Ali organizacija v imenu katere ste danes tukaj že sodeluje s šolo oz. ima z njo interes sodelovati? Mi lahko poveste na kakšen način? Je še katera organizacija, ki že sodeluje s šolo / ima interes pa je danes ni?*
- Organizacije ZGS, ZRSVN, LD, KGZS itd. sodelujejo z vrtci, šolami (4. in 7. razred) v okviru obiska lovskih koč (vrtec), slovenski zajtrk (KGZS) ali lovski tabori (sodelovanje med LD in šolami).
 - Sodelovanje s CŠOD, prek Erasmus programov - tujim študentom se lahko predstavi dogajanje v lokalnem okolju.
 - ZOO Ljubljana kot informator za urbane šole.
 - Lokalno turistično društvo sodeluje s šolo 2x letno. Treba je povezati s turističnimi aktivnostmi projekta.
 - OŠ Loški Potok sodeluje s Pokrajinskim muzejem Kočevje in Rokodelskim centrom Ribnica.
 - Turistično društvo razpiše likovno temo, ta je lahko v prihodnosti namenjena risu.
4. *Sodelujete s hrvaškimi šolami čez mejo? Če da, na kakšen način? Bi si želeli v prihodnje? Na kakšen način oz. na katerih področjih?*
- OŠ Loški Potok ne sodeluje s čezmejnimi šolami, sodeluje s šolami iz Kočevskega (ena šola obišče drugo).
 - OŠ Loška Dolina sodeluje s OŠ Prezid Čabar, OŠ Pula Stoja, OŠ iz Poljske. Skupni programi čezmejnih šol ali izmenjava.

Aktivnosti povezane s turizmom

V projektu LIFE Lynx potekajo tudi ekoturistične aktivnosti, s katerimi želimo promovirati priložnosti, ki jih sobivanje z zvermi predstavlja za lokalno skupnost. Pripravili bomo slikarske počitnice v naravi, znotraj katerih želimo na to območje privabiti tuje goste, ki jih poleg umetnosti zanimajo tudi naravovarstvene tematike. Razvili bomo tematske poti, ki poleg predstavitve zgodbe o risu omogočajo vključevanje ostalih lokalnih zanimivosti. Nadaljevali bomo s promocijo medvedu prijaznih produktov in jih nadgrajevali z novimi izdelki / storitvami, ki pripomorejo k boljšemu sobivanju z zvermi.

Izhodišča za posvet in odgovori

1. *Kakšne so po vašem mnenju koristi turizma povezanega z zvermi za vašo lokalno skupnost in katere aktivnosti bi želeli razvijati?*
- Simbol risa bi lahko služil promociji kraja, npr. izdelki suhe robe z vžganim risom.
 - Nujno bi bilo razviti sobo/center z informacijami o velikih zvereh (plakati, predstavitve o velikih zvereh), z možnostjo prodaje lokalnih izdelkov.
 - Dogodki, kjer bi izpostavili primere dobrih praks (npr. Zavod ARS VIVA) iz lokalnega okolja in

na ta način spodbudili interes za razvijanje ekoturističnih aktivnosti v regiji.

- Priložnost bi bila postavitev preprostih lesenih hišk v gozdu (brez luksuza - povečanje prenočitvenih kapacitet za ljubitelje narave).
- Želeli bi razvijati aktivnosti izven sezone opazovanja medveda.
- Želeli bi več izobraževanj za naravoslovne vodnike.

2. *Imate glede razvoja teh aktivnosti tudi kakšne pomisleke?*

- Ni dovolj namestitvenih kapacitet.
- Korist ima zgolj nekaj posameznikov.
- Goste zanima samo to, da vidijo živali.
- Zanimanja za opazovanje medvedov je preveč in bi ga bilo treba omejiti.
- Pomanjkanje kvalitetnih vodnikov z znanjem o gozdu, naravovarstvu (potrebna so izobraževanja, hkrati pa postati dober vodnik ni stvar enega tečaja).

3. *Katere lokalne zanimivosti bi vključili v turistične programe tega območja? (naravna in kulturna dediščina)*

- Babno polje (najbolj mrzel kraj, Rihtarjeva domačija)
- Polharski muzej
- Grad Snežnik
- ARS Palada
- Vrt Lidije Knavs
- Lokalna kulinarika
- Lokalni izdelki, izdelki vezani na kulturno krajino: npr. grumble

4. *Ali si vaša organizacija želi sodelovati pri ekoturističnih aktivnostih oziroma poznate posameznike oziroma organizacije, ki bi želele sodelovati (to so lahko ponudniki namestitev, gostinci, rejci, čebelarji, rokodelci, itd.)?*

- ARS Palada (prenočišča).
- Društvo likovnega ustvarjanja Ribnica (Brane Žunič) - priložnost za sodelovanje pri aktivnostih povezanih s slikarskimi delavnicami.
- LD Loški potok - želeli bi tržiti risa. Eden od načinov bi bil, da pridobijo oboro po projektu in gostom na tistem mestu pokažejo posnetke fotopasti.
- Turistično društvo Loški Potok vsako leto v juniju organizira likovno srečanje - priložnost za sodelovanje pri aktivnostih povezanih s slikarskimi delavnicami na temo ohranjanja risa.
- Akademsko slikarka Stanislava Sluga Pudobska - priložnost za sodelovanje pri aktivnostih povezanih s slikarskimi delavnicami.

5. *Ali poznate izdelke, ki bi jih lahko vključili v medvedu prijazno ponudbo?*

- LD Loški potok želi prijaviti svoje programe.

Kmetijstvo in ris (velike zveri)

Škode v kmetijstvu po risu so izjemno redke. V projektni skupini se zavedamo, da gre kljub temu za potencialno resne dogodke, ki lahko pomembno vplivajo na življenja posameznikov in njihovih družin. Zato smo v projektu predvideli aktivnosti, katerih cilj je preprečevanje in reševanje teh težav.

1. Zanima nas kakšne so vaše izkušnje, mnenja in predlogi?

- Velikih problemov ob prisotnosti risa ni pričakovati.
- V času vzreje mladičev je lahko lokalno precej škod (drobnica, perutnina).
- Pri risu je problem zaščite zaradi plezanja po drevesu.

2. Kako izboljšati preprečevanje škod in kako ublažiti negativne učinke prisotnosti risa na lokalno kmetijstvo?

- Zavarovati je treba predvsem drobnico.
- Zaščititi predvsem pred ostalimi velikimi zvermi (volk, medved) z elektroograjami in psi.
- Ustrezno in redno povračilo / izplačilo škod - odškodnine (časovno dolgotrajen postopek).
- Ustrezno ukrepanje v primeru bolnih živali v okolici vasi.
- V Alpah (kjer ni drugih velikih zveri) ozaveščati rejce drobnice in jim nuditi podporo.
- Sredstva namenjena za zaščito v projektu naj čimprej razdeliti rejcem.
- Ozaveščati rejce, lovce in ostale deležnike, da problematika prisotnosti risov ni velika.
- Vzpostavitev baze o zadovoljstvu rejcev z izplačilom odškodnin.

Delovanje lokalnih posvetovalnih skupin

Projekt LIFE Lynx je razmeroma dolg projekt (trajanje 7 let) in vsebuje kar nekaj aktivnosti, ki lahko na različne načine vplivajo na lokalne skupnosti. Želimo si, da bi lokalne skupnosti sodelovale in usmerjale te aktivnosti v obojestransko korist. Zato smo v projektu predvideli tako imenovane lokalne posvetovalne skupine, ki bi združevale zainteresirane posameznike, predstavnike lokalnih skupnosti, združenj, organizacij itn. Današnji dogodek bomo zabeležili kot ustanovitev ene izmed tovrstnih skupin.

1. Zanima nas, kako si predstavljate delovanje LPS? Kateri kanali komuniciranja vam najbolj ustrezajo?

- Kombinacija e-pošte in sestankov. Komunikacija bi morala potekati približno 1x na mesec.
- E-pošta in srečanja (dogodki).
- Pomembno je da imamo konstanten pretok informacij.
- Dobro bi bilo organizirati projektni e-newsletter, da se lahko prijavijo.

2. Kako pogosto bi se morali srečevati?

Sestanki naj se organizirajo odvisno od poteka projektnih aktivnosti - po potrebi. Verjetno nekajkrat letno.

- Minimalno 1x letno.
- 4x na leto oziroma odvisno od aktivnosti.
- Po potrebi, cca 2x na leto.

3. *Ali kdo danes manjka - bi morali še koga povabiti? Ali naj v LPS vključimo določeno, omejeno število ljudi (zaprta skupina) ali naj bo to odprta skupina v katero se zainteresirani lahko vključijo po želji?*
 - Skupina naj bo odprtega tipa (vse skupine).
 - Manjkajo predstavniki Družbe Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG), manjkajo okoliški rejci, manjkajo predstavniki Notranjske zveze LD.
 - Manjka direktor Javnega zavoda Snežnik, ravnateljica šole.
 - Klub Nevtralia <http://www.nevtralia-klub.si/>
4. *Kje bi se srečevali? Vedno na istem mestu ali se vsakič dogovorimo za naslednjič? (predlog, da se naslednjič dobimo v občini Loška dolina - Lož, Stari trg pri Ložu)*
 - Vse skupine so se strinjale, da se srečanja LPS organizirajo izmenično - enkrat v občini Loški Potok, enkrat v občini Loška Dolina.
5. *Podobno bodo LPS organizirane na Hrvaškem. Bi jih kdaj organizirali skupaj?*
 - Pomembno je, da člani projektnega tima, ki bodo prisotni pri hrvaškem LPS, informirajo a o poteku projekta na Hrvaškem (posredna komunikacija).
 - Tri (od 4) skupine so izrazile željo po udeležbi na čezmejnih dogodkih.
 - Ena skupina je predlagala organizacijo obiska projektnih partnerjev na Slovaškem ali v Romuniji.
6. *Katero temo/teme bi želeli da obdelamo na naslednjem srečanju?*
 - Poročanje o poteku projekta, o načrtu za pripravo učne poti.
7. *Drugo:*
 - Priprava in redna objava člankov o projektu in LPS v lokalnih časopisih.
 - Dobro bi bilo opredeliti in objaviti/sporočiti ključne kontaktne osebe po posameznih temah.
 - Predstavitev projekta na LAS-ih (2x).
 - Objava novic na mojaobcina.si.

Vrednotenje uspešnosti srečanja

Udeleženci so na koncu srečanja izpolnili vprašalnik, v katerem so ocenili zadovoljstvo z organizacijo in izvedbo srečanja ter izrazili svoj interes do predlaganih tem.

Ocena organizacije in izvedbe dogodka	Povprečna ocena zadovoljstva (1 - slabo, ..., 5 - odlično)	Število odgovorov
Termin izpeljave	4.2	20
Prostorski pogoji	4.6	20
Odziv organizatorja	4	20
Splošna organizacija in način dela	4.2	20

Želja po udeležbi na srečanjih lokalne posvetovalne skupine na območju Loški Potok in Loška Dolina?	Število odgovorov
Da.	19
Ne.	1

Teme interesa (št. odgovorov*)	Ne želim sodelovati*	Želim biti informiran/a*	Želim aktivno sodelovati*
Sodelovanje s šolami	3	7	7
Aktivnosti povezane s turizmom	1	7	9
Aktivnosti povezane s kmetijstvom	2	9	7
Druge teme interesa			
- naravovarstvo, terensko delo - naravovarstvene dejavnosti, živalstvo in rastlinstvo - problem velikih zveri v kmetijstvu in v stiku z naselji (gibanje VZ v naseljih in bližnji okolici) - oblikovanje spominkov in gradiva, povezanega s promocijo - predvsem rezultati naselitve risov in njihova uspešnost v novem okolju - zanima me vse v zvezi z zvermi in projekti ki potekajo na te teme - velikim zverem prilagojeno upravljanje z divjadjo			

Druge sporočila udeležencev projektu LIFE Lynx:

- Podpiram vse projekte! Lepo bi bilo, da se uskladijo različne interesne skupine: gozdarji, lovci, kmetje in lokal. prebivalstvo.
- Ideja za šole: v lokalni skupnosti imamo dediščinsko skupnost, ki prenaša na mlade večšine tradicionalne kulinarike - lahko bi skupaj z otroki razvili npr žemljice v obl. Risove stopinje ali piškote

Naslednji koraki in projektni kontakti

Naslednje srečanje:

V občini Loška Dolina (predlog Stari trg pri Ložu) konec meseca marca ali aprila 2019. Na naslednjem srečanju si udeleženci želijo poročanja o poteku projekta in o načrtu za pripravo učne poti.

Kontaktne osebe in viri informacij:

- Delovanje lokalne posvetovalne skupine na območju Slovenije ter vključevanje v projektne aktivnosti - Urška Marinko (UL BF) marinko.ursa@gmail.com
- Projektne aktivnosti povezane z turizmom – Irena Kavčič (UL BF): irena.kavcic.bf@gmail.com
- Projektne aktivnosti povezane z kmetijstvom in škodami – Matej Bartol (ZGS): matej.bartol@gmail.com
- Projektne aktivnosti povezane s sodelovanjem s šolami - Urška Marinko (UL BF): marinko.ursa@gmail.com
- Projektne aktivnosti povezane z monitoringom risov na območju Notranjske in Kočevske – Matej Bartol (ZGS): matej.bartol@gmail.com in Aleš Pičulin (ZGS): ales.piculin@gmail.com
- Koordinator projekta LIFE Lynx – Rok Černe (ZGS): cernerok@gmail.com

Spletna stran projekta LIFE Lynx: www.lifelynx.eu in FB profil: www.facebook.com/LIFELynx.eu/.

Zahvala

Posebna zahvala gre Stanko Anzeljcu, starešini LD Loški Potok in zaposlenemu na Zavodu za gozdove Slovenije v Loškem Potoku za pomoč pri organizaciji in izvedbi prve lokalne posvetovalne skupine v Loškem Potoku, za pomembno sodelovanje pri aktivnostih spremljanja risov na območju LD ter sodelovanje pri pripravi izpustitvene obore za doseljene rise. Zahvaljujemo se seveda tudi ostalim članom lovske družine Loški Potok za uspešno sodelovanje.

Zahvala gre tudi ravnatelju OŠ dr. Antona Debeljaka Loški Potok, Andreju Starcu, ki je dobrodušno odstopil prostor v OŠ in nam tako omogočil uspešno izpeljano srečanje.

Zahvaljujemo se tudi županu občine Loški Potok, Ivanu Benčini in županu občine Loška Dolina, Janezu Komidarju, za spodbudni pozdravni govor na srečanju in pripravljenost na sodelovanje občin pri projektu in med sabo.

Na koncu pa se želimo zahvaliti vsem, ki so se srečanja udeležili in tako pripomogli k sooblikovanju izvedbe načrtovanih projektnih aktivnosti, ki bodo prilagojene potrebam lokalnega okolja.

LIFE
Lynx

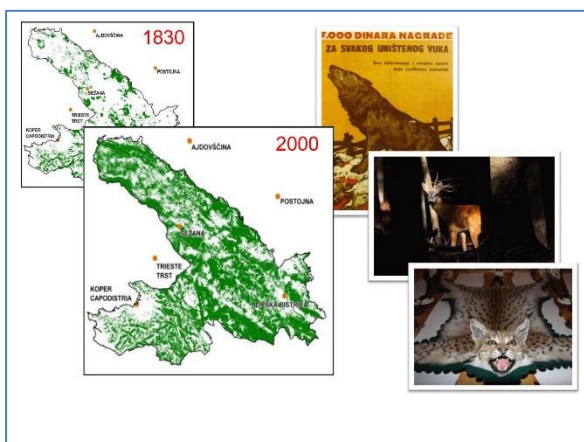
Reševanje risa v Cinaridih
in jugovzhodnih Alpah
preco sumskim

evropska unija naravna dediščina

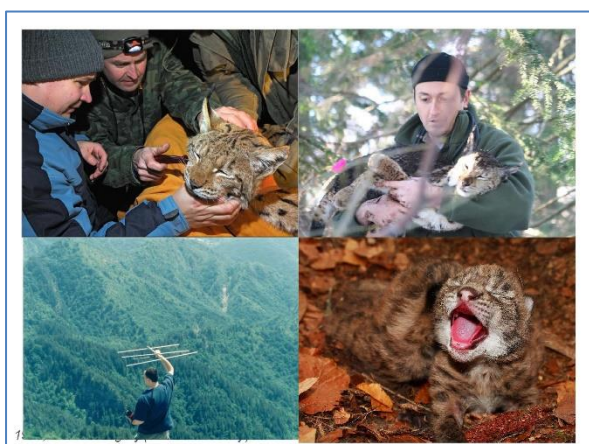
Projekt LIFE Lynx in predstavitev aktivnosti

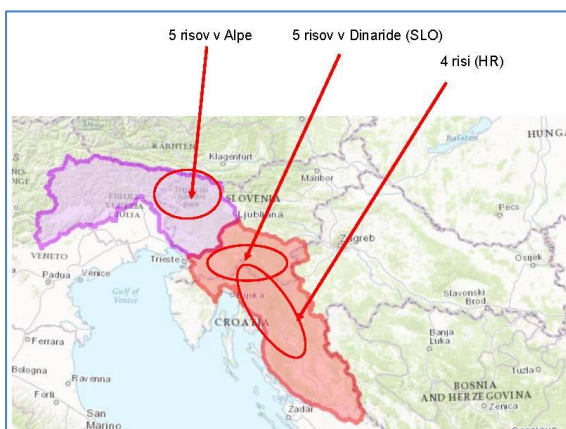
Urška Marinko in Matej Bartol

Lokalna posvetovalna skupina Loški Potok in Loška
Dolina, 13.12.2018

1973, foto: J. Gregorij (iz: *Ris v Sloveniji*)

Spremljanje risov

Monitoring temelji na uporabi:

- fotopasti (vsak ris ima unikaten vzorec pik)

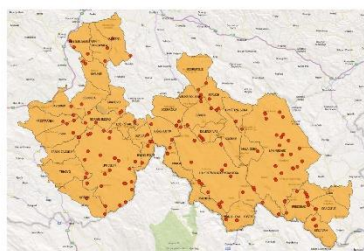

- lovilcev dlak (zbiranje genetskega materiala)

Lokacije postavljenih fotopasti

- 34 lovskih družin pozvanih k sodelovanju/ 33 se jih je pozitivno odzvalo
- Postavljenih več kot 180 fotopasti
- Povprečno po 2 lokaciji na lovsko družino/revir v LPN jih
- ZANIMIVOSTI: številne lokacije so postavljene tik ob meji lovšč

Trenutni rezultati monitoringa

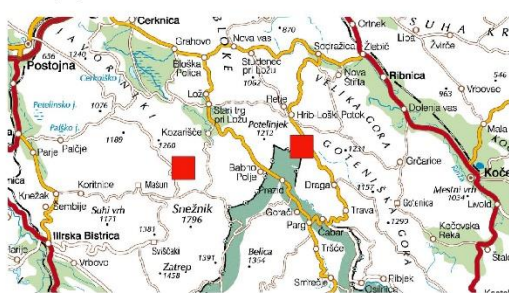
Prilagoditvene obore

- prilagoditev risov na novo okolje
- zmanjšanje želje po vračanju domov
- spremljanje zdravstvenega stanja

Predviden potek doselitve

Lokacije prvih obor:

Predviden potek doselitve

Odtov risov v Romuniji:

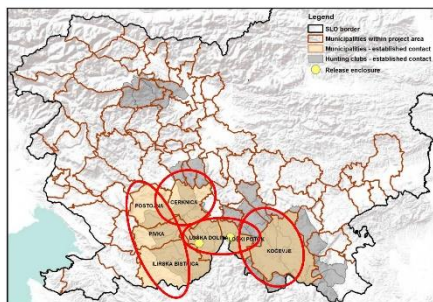
- postavljenih 13 pasti
- odlovi se začnejo v januarju

Sodelovanje z lokalnimi prebivalci in organizacijami

1. Informiranje in posvetovanje z lokalno skupnostjo

→ lokalnih posvetovalnih sestankov in dogodkov (projektnim svetom LIFE Stržen)

Sodelovanje lokalnih prebivalcev in organizacij pri projektu

2. Razvoj ekoturističnih produktov povezanih s prisotnostjo risa:

- Programi slikarskih počitnic (slikanje tudi na Cerkniškem jezeru)
- Tematske poti z vsebinami o risu
- Vključevanje lokalnih ponudnikov v shemo „medvedu prijazno“ in njihova promocija (vključuje vse VZ)

Sodelovanje lokalnih prebivalcev in organizacij pri projektu

3. Sodelovanje z lokalnimi šolami pri ozaveščanju o varstvu risa:

- Priprava priručnika o velikih zvereh za učitelje biologije in izvedba seminarja z njimi
- Delavnice o risu in ostalih velikih zvereh
- Oblikovanje in vključitev šol v program „posvoji žival“

Ostale projektne aktivnosti:

- Prilagojeno upravljanje s plenskimi vrstami
- Ustanovljena policijska enota za preprečevanje nelegalnega lova
- Pomoč rejcem pri varovanju premoženja
- Preprečevanje fragmentacije habitata
- Čezmejno upravljanje s populacijo.

Priloga 2 – Vabilo na prvo lokalno posvetovalno srečanje

Vabilo na prvo lokalno posvetovalno srečanje o projektu LIFE Lynx na območju občin Loški Potok in Loška Dolina

6.12.2018

Sredi leta 2017 se je v Sloveniji začeli izvajati evropski projekt LIFE Lynx »Reševanje risa v Dinaridih in jugovzhodnih Alpah pred izumrtjem«. Populacija risa v Sloveniji in na Hrvaškem je namreč tik pred izumrtjem, zato so aktivnosti za čimprejšnjo doselitev nekaj osebkov iz druge, stabilnejše populacije, predstavlja edino možnost rešitve naše populacije risa. Sodelavci na projektu se zavedamo, da je za uspešno izvedbo projekta v lokalnem okolju, potrebno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.

Vabimo vas na prvo srečanje lokalne posvetovalne skupine z območja občin Loškega Potoka in Loške Doline, ki bo **v četrtek, 13. decembra, v zgornji avli OŠ dr. Antona Debeljaka Loški potok** (Hrib - Loški Potok 101, 1318 Loški Potok).

Dnevni red:

- 17:00: Prihod in pozdrav vabljenih
- 17:10: Predstavitev projekta LIFE Lynx
- 17:20: predstavitev izvedenih in načrtovanih aktivnostih na območju Loški Potok in Loška dolina
- 17:40: Vprašanja in posvet o predlaganih temah s predvidenim zaključkom ob 19:00

Na srečanje so vabljeni:

- Župana in ostali predstavniki občin
- Lovci iz območja
- Predstavniki kmetijskega in gozdarskega sektorja
- Predstavniki šol in lokalnih turističnih ponudnikov
- Predstavniki župnij in ostalih lokalnih organizacij.

Zaradi učinkovitejše organizacije srečanja, vas prosim, da svojo udeležbo potrdite najkasneje do torka, 11. decembra, na e-naslov marinko.ursa@gmail.com.

S spoštovanjem,
Sodelavka projekta LIFE Lynx, Urška Marinko